Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

6 апрель, шанба, 1996 йил
Сотувда эркин нархда. № 68 (1321)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

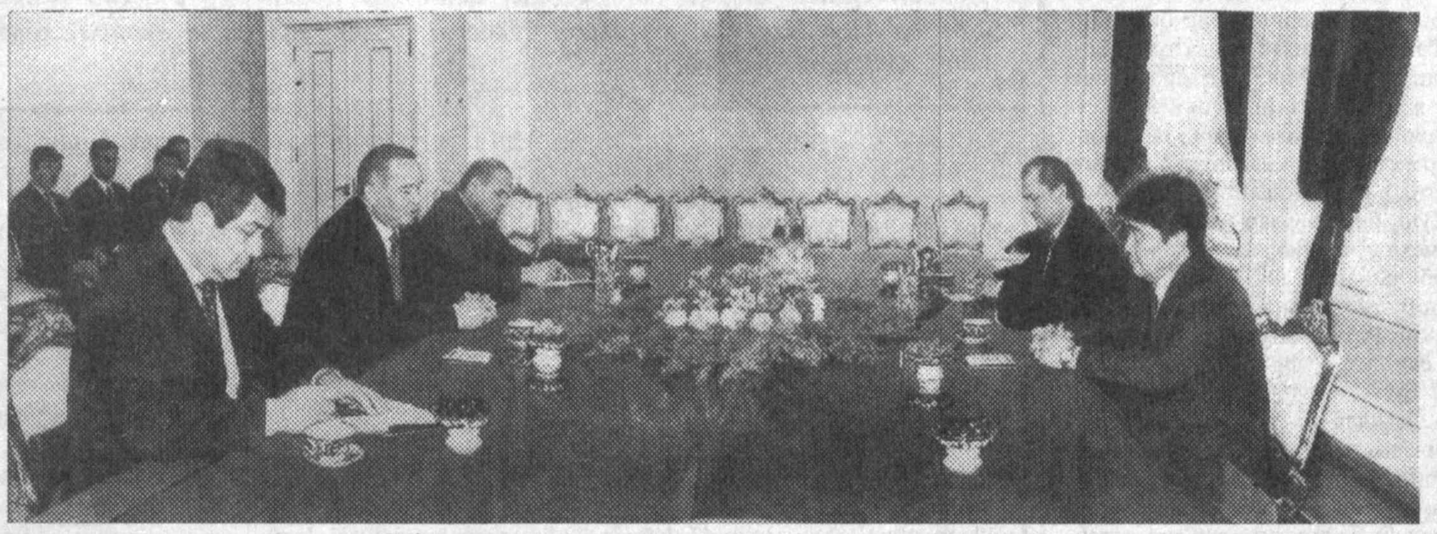

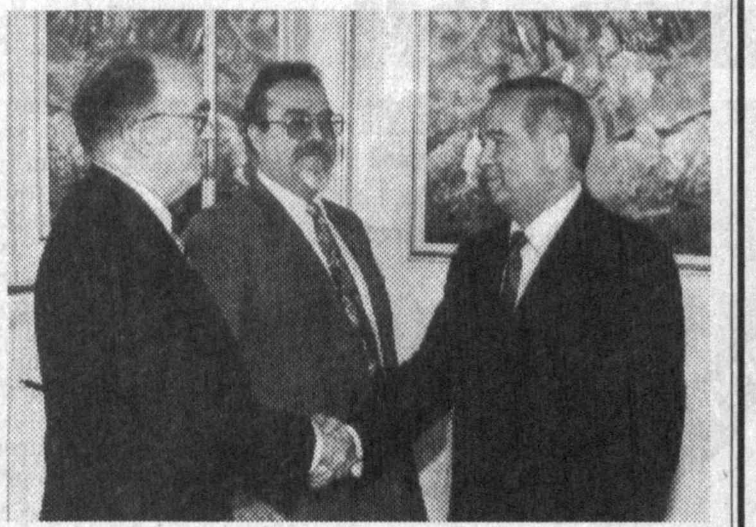

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5 апрель куни Марказий Осиёда ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартномани имзолаган мамлакатлар Бош Вазирлари Кенгашининг Тошкентда ўтадиган навбатдаги мажлисида қатнашиш учун юртимизга ташриф буюрган Қозоғистон Бош вазири Акежан Кажегелдин ва Қирғизистон Бош вазири Аппас Жумағуловни қабул қилди.

Ислом Каримов ягона иқтисодий макон яратиш ҳақида уч қардош мамлакат раҳбарлари имзолаган шартномада белгиланган тадбирларнинг амалга оширилишида Бош Вазирлар Кенгаши муҳим ўрин тутишини таъкидлади. Сўнгги пайтларда собиқ иттифоқ ҳудудида рўй бераётган жараёнлар Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон ўртасидаги иқтисодий ва маданий ҳамкорликка ҳеч қандай салбий таъсир этолмаслигини, зеро, ўзбек, қозоқ ва қирғиз халқларини боболардан мерос минг йиллик қардошлик ришталари мустаҳкам боғлаб турганини қайд этди.

Ўзбекистон раҳбари алоқа тармоқлари туташлиги, энергетика манбаалари, сув заҳиралари, бозорларимиз умумийлиги, қолаверса тил ва дил бирлигини уч қардош мамлакат ўртасидаги иқтисодий интеграцияни тақозо этувчи омиллар сифатида санаб ўтди. Шу боис ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартнома Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон халқлари томонидан қизғин қўллаб-қувватланди. Айни пайтда ушбу шартнома асосидаги ҳамкорлик Давлатлараро кенгаш ижроия қўмитаси томонидан мувофиқлаштириб борилмоқда. Хусусан, мамлакатларимизни иқтисодий интеграциялашнинг 2000 йилгача бўлган дастури асосида фаол иш олиб борилмоқда.

Президент Ислом Каримов шартнома доирасида амалга оширилган ишларга ижобий баҳо берар экан, ҳали мавжуд имкониятлардан тўла, яъни халқларимиз кутган даражада фойдаланилмаётганига эътиборни қаратди. Бош вазирлар Кенгашининг Тошкентдаги мажлисида ана шу улкан имкониятлардан самарали фойдаланиш борасида тадбирлар белгиланишига ишонч билдирди.

Қозоғистон Бош Вазири Акежан Кажегелдин ва Қирғизистон Бош вазири Аппас Жумағулов Марказий Осиё ягона иқтисодий маконини яратиш ҳақидаги шартномани имзолаган мамлакатлар Бош Вазирлар Кенгаши Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон халқларининг азалий дўстлиги, бирлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш йўлида собитқадамлик билан ҳаракат қилишини таъкидладилар.

Учрашувда, шунингдек Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон ўртасидаги иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бошқа масалалар ҳам муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Бош вазири Ўткир Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков иштирок этди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 5 апрель куни Америка Қўшма Штатларининг НАТОдаги доимий вакили, элчи Роберт Хантер бошчилигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги муносабатларнинг тобора мустаҳкамланиб бораётганини қайд этди. НАТОнинг «Тинчлик йўлида ҳамкорлик» дастури доирасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш Ўзбекистон учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб, АҚШ миссиясининг Ўзбекистонга ташрифи мазкур халқаро ташкилот билан алоқаларни ривожлантириш учун имкон яратишини айтди.

Суҳбат чоғида ўзаро ҳамкорликни янада равнақ топтириш билан боғлиқ масалалар муҳокама этилди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчилари Содиқ Сафоев, Бахтиёр Ғуломов, ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов ва мудофаа вазири Рустам Аҳмедов иштирок этди.

Қабулда АҚШнинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стенли Туэмлер Эскудеро ҳозир бўлди.

* * *

Шу куни АҚШнинг НАТОдаги миссияси аъзоларидан иборат делегация Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар ва Мудофаа вазирликларида ҳам бўлиб, музокаралар ўтказдилар.

СУРАТЛАРДА: қабул пайти.
Р. Нуритдинов олган суратлар.
(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ КЕНГАШИДА

5 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов олиб борди.

Мажлисда Олий Мажлиснинг бешинчи сессиясини чақириш тўғрисидаги масала ва сессия кун тартиби кўриб чиқилди. Парламент сессиясини шу йил 25 апрель куни Тошкент шаҳрида ўтказишга қарор қилинди.

Сессияга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўриш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш учун Олий Мажлиснинг 23 нафар депутатидан иборат ишчи гуруҳи тузилди. Олий Мажлис Раисининг ўринбосари Б.Бугров гуруҳ раҳбари этиб тайинланди.

Депутатлар ишчи гуруҳи зиммасига юкланган вазифаларни оператив тарзда ҳал этиш учун унинг таркибида учта кичик гуруҳ тузилди. Улар сессия материалларини тайёрлашга доир масалалар ҳамда ишларни оммавий-ахборот воситаларида ёритиш билан; сессия котибияти ҳамда овоз бериш тизими ишини таъминлаш, ахборот-маълумот ишини ташкил этиш масалалари билан; депутатлар нормал фаолият кўрсатишлари учун зарур шароитлар яратиш масалалари билан шуғулланиши белгилаб қўйилди. Кичик гуруҳларга депутатлар Э.Воҳидов, Ж.Ўтамов ва Г.Йўлдошева раҳбар этиб сайландилар.

Шундан сўнг мажлисда Ўзбекистон Республикасида суд ислоҳотини янада ривожлантириш дастури тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Бу ҳақда Ўзбекистон адлия вазири С.Мирсафоев ҳамда Олий Мажлис Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Н.Исмоилов, республика Олий суди раиси У.Мингбоев, Олий хўжалик судининг раиси М.Абдусаломов, республика бош прокурори Б.Мустафоевнинг ахборотлари тингланди. Дастур республикамизда амалга оширилаётган туб ислоҳотлар асосида ишлаб чиқилган бўлиб, мустақил давлатимизда таркиб топган суд назариёти ва амалиёти халқаро доирада эътироф этилган қоидалар принципларига мос келишига қаратилгандир.

Кенгаш аъзолари дастурни талабчанлик билан муҳокама қилдилар. Унга доир қатор таклифлар ва тузатишлар тавсия этдилар. Кенгаш ушбу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг раиси Б.Эшонов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Олий Мажлисдаги вакили Ҳ.Абдураимов иштирок этдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

Биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг бешинчи сессиясини чақириш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Кенгаши **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг бешинчи сессияси 1996 йил 25 апрель куни Тошкент шаҳрида чақирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси Э.ХАЛИЛОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 5 апрель

* * *

Олий Мажлиснинг бешинчи сессияси муҳокамасига қуйидаги масалаларни киритиш мўлжалланмоқда:

1. Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси иккинчи қисмининг лойиҳаси (биринчи ўқишда).
2. Банклар ва банк фаолияти тўғрисидаги Қонун лойиҳаси (иккинчи ўқишда).
3. Акциядор жамиятлар ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси.
4. Қимматли қоғозлар бозорининг фаолият кўрсатиш механизми тўғрисидаги Қонун лойиҳаси.
5. Эркин иқтисодий зоналар тўғрисидаги Қонун лойиҳаси.
6. Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги Қонун лойиҳаси.
7. Миллий хавфсизлик тўғрисидаги Қонун лойиҳаси (биринчи ўқишда).
8. Ўзбекистон Республикасида депутатни чақириб олиш тартиби тўғрисидаги Қонун лойиҳаси (иккинчи ўқишда).

Депутатлар муҳокамасига ана шу масалалар билан бир қаторда Олий Мажлиснинг ваколат доирасига кирувчи бошқа масалаларни ҳам киритиш мўлжалланмоқда.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

5 апрель куни Тошкентда Марказий Осиёда ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартномани имзолаган давлатлар — Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон Республикалари Бош Вазирлари Кенгашининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисни Бош Вазирлар Кенгаши Раиси, Қозоғистон Бош вазири А.Кажегелдин бошқарди. Дастлаб мажлис кун тартибига киритилган масалалар ва амалга оширилган ишлар юзасидан Давлатлараро кенгаш ижроия қўмитаси раиси С.Примбетовнинг ахбороти тингланди.

Мажлисда Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон ўртасида ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартнома доирасида амалга оширилаётган ишлар уч қардош мамлакат халқларининг манфаатларига хизмат қилаётгани таъкидланди. Хусусан, мамлакатлар ички бозорини маҳсулот билан тўлдириш, экспорт салоҳиятини ошириш, инқирозга учраган корхоналарни халқ учун зарур маҳсулотлар ишлаб чиқаришга мослаштириш, республикалардаги турдош корхоналар ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасида талай ишлар амалга оширилди. Ўзаро манфаатли лойиҳалар ўрганилиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Давлатлараро кенгаш ижроия қўмитаси интеграция жараёни самарадорлигини ошириш мақсадида 2000 йилгача бўлган даврда амалга ошириладиган тадбирлар дастурини ишлаб чиқди. 1995 йилнинг апрель ойида Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Давлатлараро кенгашининг Чимкентда ўтган мажлисида ушбу интеграция дастури ва интеграция лойиҳалари рўйхати асосан маъқулланди. Давлатлараро кенгашнинг ўтган йил 15 декабрда Жамбулда ўтган навбатдаги мажлисида эса ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартнома ва интеграция дастурида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши муҳокама қилинди.

Уч мамлакат ўртасидаги интеграция жараёнининг самарадорлигини оширишда Марказий Осиё Ҳамкорлик ва тараққиёт банки муҳим ўрин тутмоқда. Ушбу банк республикалар манфаатига хизмат қиладиган лойиҳаларни зарур маблағ билан таъминламоқда. Хусусан, ушбу банкнинг молиявий кўмагида «Қирғиз электромеханика заводи»да ишлаб чиқаришни 30 фоиз оширишга эришилди. Тиббий ускуна ва маҳсулотларга бўлган эҳтиёжни қондириш мақсадида эса Ўзбекистондаги «Фармасаноат» концерни билан кредит шартномаси имзоланди.

Интеграция жараёнида транспорт, коммуникация соҳаларидаги ҳамкорликни кенгайтириш, ёқилғи-энергетика ва сув заҳираларидан фойдаланиш борасида ҳаракатларни мувофиқлаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда.

Бош Вазирлар Кенгашининг Тошкентдаги мажлисида интеграция жараёнини янада жадаллаштириш борасидаги масалалар муҳокама қилинди. Мажлис ниҳоясида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ў.Султонов, Қозоғистон Республикаси Бош вазири А. Кажегелдин ва Қирғизистон Республикаси Бош вазири А.Жумагулов мамлакатларимиз ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни ривожлантириш борасида ўндан ортиқ ҳужжатни имзоладилар. Улар орасида самарали юк ҳамда йўловчилар ташувчи транспорт ва коммуникация соҳасида келишиб фолият юритиш, Марказий Осиёдаги ёқилғи-энергетика, сув заҳиралари ва газ қувурларидан фойдаланиш, наркотик моддалар ноқонуний ҳаракатига қарши курашда ҳамкорлик қилиш, «Марказийосиёэлектрон» трансмиллий молия-саноат гуруҳини тузиш, 1995-2000 йилларда ерларни давлатлараро ижарага бериш тўғрисидаги ва бошқа ҳужжатлар бор.

Мажлисда Бош Вазирлар Кенгашининг навбатдаги мажлисини шу йил август ойида Алматида ўтказишга келишиб олинди.

Бош Вазирлар Кенгаши мажлисида Ўзбекистон Бош вазирининг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Бош вазир ўринбосарлари Қ.Ҳаққулов, Р.Гиниятуллин ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА).

7 АПРЕЛЬ — ГЕОЛОГЛАР КУНИ

ХАЗИНА ИЗЛОВЧИЛАР ЮТУҚЛАРИ

Мамлакатимиз геологлари апрель ойининг биринчи якшанба куни ўз касб байрамларини нишонлайдилар. Ўзбекистон Республикаси геология ва минерал ресурслар Давлат қўмитасида шу санага бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Қўмита раиси Т.Шоёқубов тармоқнинг ўрнак кўрсатган бир гуруҳ меҳнаткашларига «Фахрли кон қидирувчи» нишонини топширди. У мамлакат раҳбарияти республикада хомашё базасини ривожлантириш ва мустаҳкамлашга муҳим аҳамият бераётганини таъкидлади. Бундай ғамхўрлик туфайли мустақиллик йилларида тармоқ жадал ривожланди. Лекин ер ости хазиналарини излаб топувчиларга талаб кучайиб бормоқда. Чунки, уларнинг зиммасига масъулиятли вазифалар юкланган.

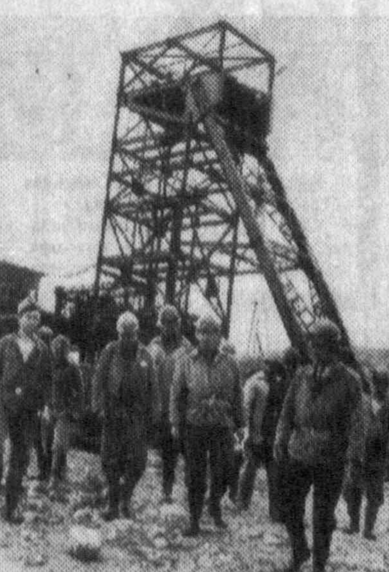

Тантанали йиғилишда ўтган мавсумнинг асосий якунлари таҳлил этилди. Мавсум умуман муваффақиятли бўлди. Мустақиллик йилларида геологлар, ишлаб чиқарувчилар, олимлар, ўқув юртлари ходимларининг 40 минг кишидан ортиқ жамоаси ўз иқтисодий аҳволини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга муваффақ бўлди. Хазина изловчилар олдига давлатимизни хомашё билан, айниқса ёқилғи-энергетика ресурслари билан тўла таъминлашдек улкан вазифа қўйилган. Олтин, газ, нефт, рангли металлар, бошқа фойдали бойликларни қазиб чиқаришни кўпайтириш бўйича давлат буюртмалари муваффақиятли бажарилмоқда. Ўнлаб янги конлар саноат миқёсида ўзлаштириш учун топширилди. Мамлакатимиз фойдали қазилма бойликларининг айрим турлари, уларни қазиб чиқариш ва қайта ишлаш бўйича жаҳонда олдинги ўринларда туради. Ўзбекистон геологлари қидириб топган конлардан фойдаланиш учун жуда кўп истиқболли лойиҳалар тайёрланган, таниқли хорижий фирмалар билан ўзаро фойдали битимлар тузилган.

Тантанали йиғилишда Буюк Британия ва Шимолий Ирландия Бирлашган Қироллигининг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Барбара Логан Хей республикамиз геологларини эришилган муваффақиятлар билан самимий табриклади.

Йиғилишда Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари Қ.Ҳаққулов иштирок этди.

(ЎзА).

ЖАМҒАРМА БОШҚАРУВИ МАЖЛИСИ

4 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида Бош вазир ўринбосари С.Саидқосимов раислигида халқаро Амир Темур жамғармаси бошқаруви мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Халқаро Амир Темур жамғармасини қўллаб-қувватлаш тўғрисида»ги қарорининг бажарилиши ва жамғарма вазифалари ҳақидаги масалалар муҳокама қилинди.

Мажлисда академик Б.Аҳмедов жамғарма раиси, К.Шодиев раис ўринбосари — ижрочи директори этиб сайландилар.

ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1996 йил 5 апрелда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 67,02 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати — 37,00 сўм даражасида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1996 йил 6 апрелдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	28,98	1 Норвегия кронаси	5,78
1 Австрия шиллинги	3,56	1 Польша злотийси	14,26
1 Англия фунт стерлинги	56,60	10 Португалия эскудоси	2,43
10 Бельгия франки	12,17	1 Сингапур доллари	26,37
1 Голландия гульдени	22,39	1000 Туркия лираси	0,52
10 Греция драхми	1,54	1 Финляндия маркаси	8,01
1 Дания кронаси	6,48	1 Франция франки	7,34
1 БАА дирҳами	10,07	1 Швеция кронаси	5,58
1 АҚШ доллари	37,00	1 Швейцария франки	31,04
1 Миср фунти	10,89	1 ЭКЮ	46,49
1 Ирландия фунти	58,33	10 Жанубий Корея вони	0,47
1 Исландия кронаси	0,56	10 Япония иенаси	3,45
10 Испания песети	2,99	1000 Россия рубли	7,59
100 Италия лираси	2,37	1000 Украина карбованеци	0,20
1 Канада доллари	27,27	1000 Беларусь рубли	3,22
10 Хитой юани	0,44	1 Эстония кронаси	3,12
1 Кувайт динори	123,66	1 Латвия лати	67,40
100 Ливан фунти	2,34	1 Литва лити	9,25
1 Малайзия ринггити	14,62	1 Қозоғистон тенгеси	0,57
1 Германия маркаси	25,00		

***) — Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

Ваколатли банклар эркин муомаладаги нақд валютани айирбошлаш шохобчалари орқали сотишда уларнинг сотиш ва харид қилиш қийматини талаб ва таклифдан келиб чиққан ҳолда мустақил равишда белгилайдилар. Валютани аҳолидан сотиб олишда воситачилик ҳақи олинмайди.

Ривоят қилишларича, Хумс шаҳрининг ҳокими Умар бин Абдулазизга ёзиб маълум қилдиларки, шаҳарнинг девори вайрон бўлиб, нураб кетган.

Халифа жавоб ёзди: «Хумс шаҳрида адолат деворини қуриб, йўлларини зулму ситамдан тозаласанг, ғишт, тош ва ганч деворларга эҳтиёж қолмайди».

Аслида адолатни зару зебар билан тиклаб бўлмайди, дегани бу. Адолат шундай бир неъматки, у инсон вужудига она сути билан киради ва етмиш икки томир бўйлаб баб-баровар югуради. Ёш боланинг бировни алдаганини, адолатсизлик қилганини кўрганмисиз? У улғая борган сайин катталар ва ҳатто ўз ота-онасининг ноҳақлигини, қинғирликларини кўради ҳамда уларга гоҳида ҳайрат, гоҳида таассуф билан қарайди. Энди унинг қалбида эгрилик ва тўғрилик, адолат ва адоват, диёнат ва жаҳолат жанги бошланади, ҳар иккала уруғ барг ёзади. Инсон гарданидаги лимматур раҳмоний ва лимматуш шайтоний дегани шудир, эҳтимол.

Манфий ва мусбат қутбларга ажралиш ана шу жараёнда кечади.

Адолат деворининг нураши ана шу дақиқадан бошланади.

Бу иллати тушмагур мансаб ва мартабани хўш кўради, турли шакл-шамойилда баланд пиллапоялар бўйлаб, то бир куни юзтубан тушмагунча, югураверади, югураверади. Энг ёмони, ён-атрофини ҳам булғайди. Шу боис юртбошимиз таъкидлайдики, «...оддий фуқаро, аввало, давлат номидан иш кўрувчи мансабдорларнинг ўзлари қонунларни қандай бажараётганига эътибор беради. Агар шундай бўлмаса, агар ўша органлар ёки мансабдор шахсларнинг ўзлари қонунларни оёқ ости қилса, мазкур қонунларнинг ўзи обрўсизланади, янаям тўғрироғи, жамиятнинг маънавий асосларига путур етади».

Маънавий қашшоқ халқ ҳеч қачон бой бўлмайди, деган башорат чиндир. Ўз ҳуқуқини билмаган, ўз қонунлари кучини англаб етмаган ва тушунишни хоҳламаган инсоннинг шон-шавкати тупроқ билан тенгдир. Халқимизнинг турмуш шароити барқарорлашиб, ҳуқуқий давлатнинг демократик принциплари мустаҳкамланиб бораётган айни бир пайтда иқтисодий ислоҳатларнинг кучли ижтимоий сиёсат билан уйғунлигига путур етказиш учун ўз манфаати ва нафс йўлида жиноятга қўл ураётганлар ҳам бор. Улар баъзан якка, баъзида уюшган ҳолда ҳаракат қилишмоқда. Эл-юрт ризқидан юлиб, гоҳ пинҳона, гоҳ ошкора дўқ-пўписалар билан оддий одамларни қўрқитиб, чўнтакларини қаппайтирмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг яқинда бўлиб ўтган пленумида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ишидаги камчиликларни бартараф этиш мақсадида «Савдо соҳасидаги жиноятлар ва бошқа ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар бўйича суд амалиёти ҳақида»ги масалани кўриб чиқди. Унда мамлакатимизда маданиятли бозор муносабатларини ривожлантиришга суиистеъмолликлар, монополияга қарши қонунларни бузиш, ноҳақ йиғимлар олиш ва товламачилик фактлари, шунингдек, савдо соҳасида йўл қўйилаётган қонунга хилоф бошқа ҳаракатлар жиддий тўсиқ бўлаётганлиги, бу ўз навбатида иқтисодиётга, фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига катта зарар етказаётганлиги, маҳсулот етказувчиларни бозорлардан сиқиб чиқараётганлиги таъкидланди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг саъй-ҳаракатлари билан кейинги пайтда бозор тизими ҳар томонлама ўрганилмоқда, товламачиларга, фуқаролардан ноҳақ йиғимлар олиш, хизмат ваколатларини суиистеъмол қилиш билан шуғулланувчи бозор маъмуриятининг мансабдор шахсларига, савдо қоидаларини бузаётган ўта юқори нархларни сунъий равишда ушлаб турган олиб-сотарлар аниқланиб, қатъий жазога тортилмоқда. Ушбу назорат ва текширувлардан кейин умумий йиғинлар миқдори 2-2,5 баравар ортмоқда. Кўраяпсизми, қонун амал қилмаган, аниқроғи, қонун ижроси назорат этилмаган жойда ҳар хил иллатлар болалай бошлайди. Бу юқумли касаллик яна пиллапоялар сари ўрмалаб чиқади ва товламачилар учун нафс эшигини кенгроқ очишга имкон яратади.

Маъмурий органларнинг хабар қилишича, Тошкент шаҳри Юнусобод тумани давлат солиқ инспекцияси назорат-тафтиш бўлими мудирининг муовини И. Топилдиев ўз ваколатидан фойдаланиб, пора олиш билан шуғулланиб келган. Ўрганган кўнгил — ўртанса қўймас, деганлари шу бўлса керакки, нақд пули бўлмагач, порани товар шаклида ҳам қабул қилаверган: кимдандир газмол, кимдандир салқинлантирувчи ичимлик... Ва ниҳоят, фирибгар тумшуғидан илинди ва узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилинди.

Таассуфлар бўлсинким, топилдиевлар кам эмас, бир деҳқонни чув тушириб, залолат комига ботаётганлар топилади. Қабул қилинган қарорлар амалда ишлашига эришилмас ва қонунлар ижроси назорат қилиб борилмас экан, бундай иллатлар кўпаяверади. Энг ёмони, адолат деворига путур етади, инсон ҳуқуқлари муҳофазасидаги кишилар орасига ҳам нопоклик оралайди.

Ҳуқуқни ҳимоя қилиш органларининг айрим нопок ходимлари ўз вазифасини суиистеъмол қилиб, жиноятга қўл урмоқдалар, деганида юртбошимиз ҳақ гапни айтган эди ва Хоразм вилоят Кенгаши сессиясида бу борада мисоллар ҳам келтириб ўтди. Тергов ҳамда суд органлари фаолиятидаги бепарволик, масъулиятсизлик фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларига тажовуз қилишга эътиборсизлик ҳоллари ҳам содир бўлмоқдаки, бу кечириб бўлмайдиган ҳолдир.

Асака шаҳар прокуратурасига фуқаро Д. Ғойипов ўғли Дилмуроднинг нотўғри айбланаётганлиги ҳақида мурожаат қилади. Прокуратура ходимлари судда тўпланган ҳужжатлар билан танишганларида суд Д. Ғойиповнинг маъмурий ишини кўришда республика МЖТКнинг 32-моддаси талабларига риоя қилинмаганлигини аниқлади ва протест киритди. Протест қаноатлантирилди.

Хўш, шу аҳволдан кейин жабрланувчи ва унинг қариндош-уруғларида қандай фикр туғилиши мумкин? Бир инсон тақдири масъулиятсизлик оқибатида бошқа бир ўзанга тушиб қолиши ҳеч гап эмас экан-да. Ёки фуқаро Матлуба Тўхтасинованинг Комсомолобод тумани прокурорига қилган мурожаатига эътибор беринг. Аризада ўғлининг жинояти юзасидан онаси ўзи яшаётган хонадон тинтув қилинганлиги, милиция ходими А. Турғунов келинига тегишли бир дона тилла занжирни олганлиги, лекин протокол жиноят ишига қўшилмай қолганлиги ҳақида хабар қилинади. Текширишда хат муаллифи ҳақ бўлиб чиқди ва қонунига хилоф равишда олинган мулк эгасига қайтарилди. Натижада милиция ходимининг қонунсиз ҳаракати ҳақида тақдимнома киритилди.

Бунданда даҳшатлироқ воқеаларни эшитган газетхонга бу фактлар арзимас туюлиши мумкин. Аммо гап бу ерда жиноятнинг катта-кичиклиги ҳақида эмас, айнан жиноят тўғрисида кетаяпти. Жиноятнинг интиҳоси қанчалик хавфли бўлса, унинг ибтидоси ҳам шунчалик хатарлидир.

Гиёҳвандлик, наркобизнес, нашавандлик каби сўзларнинг ўзиданоқ қўланса бир ҳид келади. Буларнинг бари адолат девори ташқарисида ўсади, йиғиб олинади ва пулланади. Аммо адолат деворининг айрим соқчилари баъзида уни ичкарига ўтказиб юбормоқда, «ўлим гиёҳи» орқали айрим бизнес қилувчиларга йўл очиб бермоқда. Мамлакатимиз Президенти бу турдаги жиноят ўта хатарли эканлиги ва унга қарши оммавий курашиш лозимлиги ҳақида БМТ минбаридан туриб бонг урди. Шуларнинг акс-садоси ўлароқ, бугунги кунда бу жиноятнинг томири қирқилиб бормоқда.

Шунингдек, ўқотар қуроллар ўқдори-ю, портловчи моддалар сотиш билан шуғулланаётган жиноий гуруҳлар ҳам борки, бу ҳам наркобизнеснинг ажралмас қисмидир. Бу икки жиноятнинг аксарияти бир-бири билан бақамти, эгизак ҳолда олиб борилади. Дендропарк воқеасидан ҳам ушбу жиноятларнинг ҳиди келади.

Ўғрилик, кўзбўямачилик, талончилик, рекет каби атамалар кейинги вақтда тилга кўп олинадиган бўлиб қолди. Хўш, бир даврлар инсоф ва диёнат, меҳр ва оқибат, имон ва эътиқод гуллаб яшнаган, шу туфайли номи жаҳонни тутган она Шарқ фарзандлари, ота Туркистон дилбандлари қалбига ёвузлик, куфр қачон уруғ ташлади? Бугунги кунда Россиядаги бир ҳовуч тўралар тағин орзу қилаётган «қизил империя» даврида эмасми? Бир-бирини алдаш, кўзбўямачилик, товламачилик, ўғрилик, босқинчилик ва яна қанча «лик-лик»лар авж олган етмиш йил солган жароҳат излари ҳали тўла битган эмас. Бу жароҳатнинг энг шифобахш муолажаси тафаккур ва дунёқарашни ўзгартириш, истиқлол шуури билан нафас олишдан иборат.

— Устозларимиз судни пирхона дейишарди, — дейди Сирдарё вилояти суди раиси муовини Ш. Ҳақназаров. — Дарҳақиқат, суд бугун одамлар ўйлаганчалик жазоловчи, қораловчи, озодликдан маҳрум этувчи идора сифатида эмас, покиза бир маскан, инсонларга маънавий озуқа берувчи ҳуқуқий дарсхона бўлиши лозим.

Алалхусус, ҳуқуқий давлат ва адолатли демократик жамият ҳеч қачон ўз-ўзидан барпо бўлиб қолмайди. Мақоламиз бошида келтирган ривоятимиздагидек, «қизил империя» деворлари қулади. Энди биз Истиқлол шаҳри деворларига адолат ғиштини қўймоқдамиз, йўлларини зулму ситамдан тозаламоқдамиз. Иншоолло, шунда бизга оддий ғишт, тош ва ганчга ҳожат қолмагай!

Эсиргап БОЛИЕВ,
«Халқ сўзи»нинг ҳуқуқ масалалари бўйича шарҳловчиси.

• Долзарб муаммо

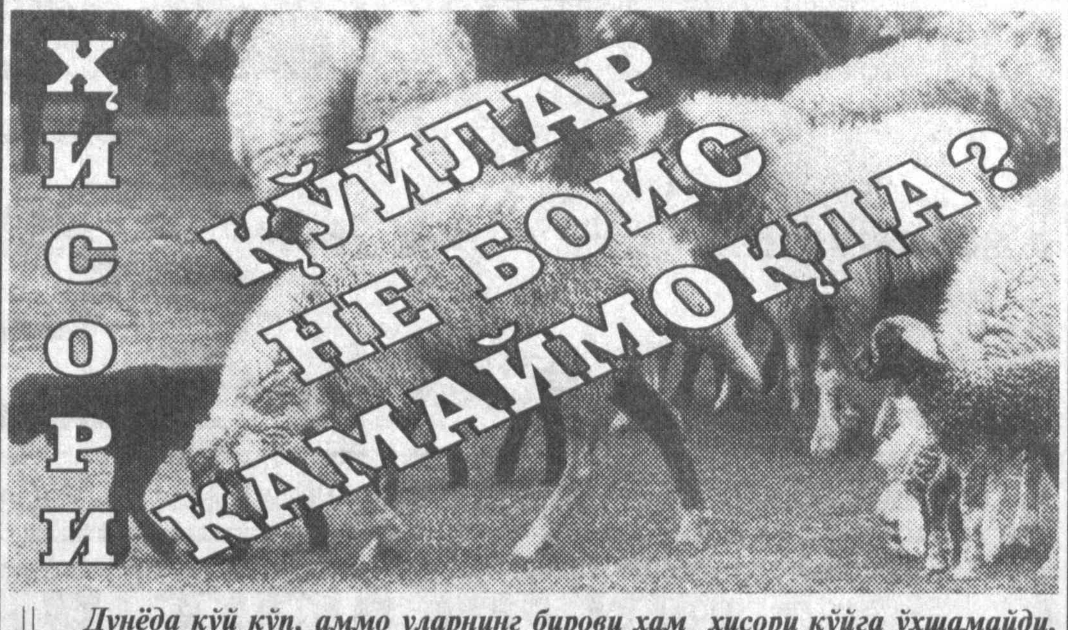

ҲИСОРИ ҚЎЙЛАР НЕ БОИС КАМАЙМОҚДА?

Дунёда қўй кўп, аммо уларнинг бирови ҳам ҳисори қўйга ўхшамайди. Буни қарангки, агар шу қўйларни Фарғона ёки Тошкентда боқсангиз, барибир уларнинг гўшти Сурхондарёдагидек бўлмаскан. Ана шунда «ер билан ернинг фарқи бор, ўттиз икки хил нархи бор», деган гапнинг бекор эмаслигига бироз иқрор бўласиз. Демак, сувда, тупроқда, ҳавода гап кўп экан-да, дейсиз.

Ҳисори қўйнинг гўштига ўрганган одам ҳатто кийик гўштини ҳам писанд қилмайди. Бунинг устига у қўй йирик бўлади. Бундан кўп йиллар илгари Москвада қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўргазмаси бўлар, сурхондарёликлар ҳам ҳар бири 200 кило чиқадиган ҳисори қўйларини олиб борар эдилар.

Аммо ҳозир ундай йирик қўйлар йўқ — майдалашиб бораётир улар. Бултур сурхондарёликлар 1,5 минг тоннадан кўпроқ қўй гўшти тайёрлашди. Ҳар қўйнинг вазни 40 килоданга тўғри келди.

Худди қашқадарёликларга ўхшаб сурхондарёликлар ҳам чорвадор халқ. Бу юртда тоғлар, тоғларда эса минг хил гиёҳ ўсадиган серўт яйловлар кўп. Шунинг учун ҳам бир пайтлар, яъни бундан ўттиз йиллар илгари ҳисори қўйлар шу даражада кўп бўлганки, сурувлар яйловларга сиғмаган.

Аммо кейинги пайтларда, хусусан етмишинчи йиллардан кейин Сурхондарё яйловлари ҳам бўшаб қолди. Айниқса, ҳисори қўйларга қийин бўлди. Чунки юзта қўйдан икки юзтадан қўзи олган чўпон Меҳнат Қаҳрамони бўлди. Қўзи топшириш мусобақасида ўн олтита «Жигули», «Москвич» олган бир чўпонни биламан — умри давомида бирон марта қўйнинг, элнинг, юртнинг ғамини емаган, мақсади кўп қўзи топшириб, давлатни алдаш бўлган. Ана шундай «машъаллар» ҳисори қўйга офат бўлди. Чунки ҳисори совлиқ битта, нари борса иккита қўзилайди. Бундан ташқари, ҳисори қўзининг терисини... совға қилиб ҳам сотиб ҳам бўлмайди. Хуллас, қўзи олиш мусобақаси шу даражада қизиб кетдики, орадан йил ўтиб, ўша қўзилар қани, ·дейдиган одам топилмади.

Шундай қилиб, Сурхондарё яйловларида ҳам қўйлар сийраклашиб бормоқда, дедик. Бир йилда улар вилоят бўйича 28 мингтага камайди. Юртнинг кўрки ҳисобланган ҳисори қўйлар эса 5000 тага камайди.

Нега?

Ўрта бўғин раҳбарлари бунга яйловлар қисқариб бораётганини рўкач қилишади. Яна айтишади: ем йўқ, беда йўқ, арпа йўқ! Аммо бунда сурувларнинг айби не?

• *Чўпонлик ҳам илм*
• *Бўшаб қолган яйловлар*
• *Ёлланган «чўпонча»лар қўлида қолган қўйлар*

Бизнинг фикримизча, бунинг асосий сабаби: эътибор йўқ.

Ҳозир ҳукумат қарори билан вилоятнинг шимолидаги айрим жамоа хўжаликлари ҳисори қўйчиликка ихтисослаштирилган. Уларнинг вазифаси яхши қўчқорлар етиштириб, бошқа вилоятлардаги чорвадорларга сотишдан иборат. Масалан, «Бойсун» жамоа хўжалиги бултур 1518 та қўчқорни Тошкент, Жиззах, Фарғона вилоятлари чорвадорларига сотди: шу йўл билан республикамизда ҳисори қўйларнинг кўпайишига замин тайёрланмоқда.

Аммо, вилоятда ҳисори қўйларнинг камайиб кетаётганлиги одамнинг кўнглини чўктиради. Ҳозир вилоятда 118 мингта ҳисори қўй бўлса, улар ҳар йили 5000 тадан кўпайиш ўрнига камайиб кетаверса...

Ҳисори қўйчиликка эътибор йўқ, дедик. Бу шу даражада умумий ва бир қарашда юзаки ибораки, жойи келганда унинг баъзи жиҳатларини ойдинлаштириш лозим бўлади.

Биринчидан, қўйнинг макони — яйлов. Ҳозир яйловларга чўпонлар эмас, ўрмон хўжалиги хўжайинлик қилади.

Тақсимот эса манфаат (аслида таъмагирлик дейиш керак) асосига қурилган: текинга яйлов йўқ! Кимнинг қўли очиқ бўлса, яхши яйловлар шуники. Аслида яйловнинг яхши-ёмони бўлмайди. Аммо ҳар йили яйлов алмашаверса, сурувда турли касалликлар кўпаяди ва уни ҳозирги дорилар тақчиллиги «шароити»да даф қилиб бўлмайди.

Иккинчидан, чўпонликни ҳалиям бир... касб деб билишади. Илгари чўпонлар қишда ҳам қўтонда — қўйнинг орасида ухлаган. Ҳозир, ҳукумат илғор чўпонларга шу даражада кўп машина берганки, бош чўпон уйда гўшт қолмаса, «Газ-31» билан қўйнинг бошига боради. Қўй эса мувaққат, яъни ёлланган ёрдамчиларнинг қўлида қолган.

Бизнингча, чўпонлик — илм! Ва бу илм авлоддан-авлодга ўтади. Ҳозир эса дуч келган отар дуч келган одамнинг қўлига тушмоқда. Бир чўпоннинг устидан, айтайлик, солиқ идорасига ариза тушса ҳам дарров ишдан бўшатамиз. Ваҳоланки, бир чўпон йигирма-ўттиз йилда тайёр бўлади.

Учинчидан, ҳисори қўй жойларда ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Илм аҳли чўпонлардан узоқлашиб кетди. Ваҳоланки, илмсиз ҳеч жойга бориб бўлмайди.

... Нима бўлганда ҳам ҳисори қўйлар камайиб бормоқда. Балки, гўшти ширинлиги учун шундай бўлаётгандир...

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Россия матбуотига бир назар

«ЧЎЛОҚ, КАР, СОҚОВ ВА БАСИРЛАР ИТТИФОҚИ»

«Московский комсомолец» газетасида ана шундай сарлавҳали мақола чоп этилди

Тўрт мамлакат Бош вазирлари интеграцияни чуқурлаштириш тўғрисида шартномани хурсандликдан юзлари ёниб имзолашди!

Бу сиёсатчиларнинг хурсандлиги сабабини тушуниш мумкин: журъатсизларни алла қилиб, ҳамма коммунистларга ва халқларга қасдма-қасд ўлароқ бирлашдилар ва гўё ўзларининг манфаатларини сақлаб қолдилар.

Уларнинг таъкидлашларича, бирлашишнинг энг муҳим ютуғи — божхона иттифоқи. Товарлар у ёқдан-бу ёққа эркин ҳаракат қилаверади, пошлина йўқ. Бу яхшими? Агар қаёққа қараб ҳаракат қилишнинг тайини бўлганда, ёмон эмасди!

Президентлар қайта-қайта такрорлаётган яна бир манфаат — ҳаракат эркинлиги. Гўё илгари бизнинг эркин ҳаракат қилишимиз учун нимадир ҳалал бергандек. Ҳозир ҳам кассага бориб билет ол-да, МДҲдаги хоҳлаган мамлакатинга учиб кетавер, ҳеч ким йўлингни тўсмайди. Фақат пулинг бўлса бас.

— Бирлашиш натижаларидан бирини фаҳмлаяпман, — деб ёзади мақола муаллифи, —агар иқтисодиёти ночор, аммо лозим даражада барқарор мамлакат «иқтисодиёт» тушунчасининг ўзи пичинг бўлган бошқа учта мамлакат билан бирлашса, шу уч мамлакат бир оз енгил нафас олиши мумкин эканлигини оддий ҳисоб-китоб орқали тушуниб олиш мумкин. Аммо Россиянинг ўзига бироз қийин бўлади. Негаки, биз тўлаётган солиқлар мункиллаб қолган тўртта иқтисодиётни боқишга кетади.

Европа иттифоқини мисолга олайлик. Унда ҳамма аъзо мамлакатлар тахминан бир хил ва бунинг устига яхшигина ривожланган даражада. Чўлоқ, кар, соқов ва басирлар иттифоқини эса росмана «паҳлавон» деб бўлмайди. Улар аввал хасталикдан фориғ бўлиб олишганда ёмон бўлмасди, деб ёзади «Московский комсомолец» газетаси. Хуллас, «Хўш, бу янги ҳамжамият МДҲдан нимаси билан фарқ қилади? Дарвоқе, фарқ қиладими, ёки йўқми?» деган саволлар кейинги пайтларда сайловчиларнинг оғзидан тушмай қолди...

«ҲЕЧ НАРСА БИЛАН ФАРҚ ҚИЛМАЙДИ»

дея ҳисоблайди «Независимая» газета

Ҳамкорлик бутунлай ясамага чиқиб қолишини истамайдиган давлатларнинг президентлари шартномани шунчаки имзолайдилар, холос.

Москва вақтинчалик фойдани, ҳеч бўлмаганда «ерларнинг тўпланиши» дан келадиган қандайдир ютуқларнинг сайловлар олдидан Ельцин ҳисобига қўшилишини кутмоқда.

Аммо бирмунча истиқболли мўлжаллар ҳам бор. Европа ҳукуматларининг ўзларига нисбатан муносабатларини жадал шакллантириш мақсадида Кремлдаги раҳбарлар учун Евроосиё темир йўлларидаги транзитни ишончли назорат остига олишлари керак бўлади.

Бироқ Белорусни Кремлнинг империявий сиёсатининг нақд қурбони, деб ўйлаш керак эмас. Кремль унга ўз таъсирини мамлакат иқтисодиётига қуйилиб турган яхшигина тушумлар ҳисобидан қопламоқчи. Қарабсизки, давлатлараро янги органларнинг тузилиши, Белорус бюджети эмас балки, бизнинг бюджетимиз ҳисобидан маблағ билан таъминланади. Бинобарин, Россиянинг яна донорлик хизматини ўташига тўғри келади.

Қарши шаҳридаги техник лицейида 692 нафар ўқувчи таълим олмоқда.

Бу масканда ўқувчилар авточилангарлик, токарлик, дурадгорлик, котибалик, электр ҳисоблаш машиналари операторлиги, уй жиҳозларини таъмирлаш чилангарлиги касбларни пухта эгаллаяптилар.

Суратда: ўқитувчи Ф. Вапаева талаба З. Ҳақбердиевага касб сирларини ўргатаяпти.

Ш.ШАРОПОВ (ЎзА) олган суратлар.

• Таниш башаралар

СОБИҚЛАР ҲАЛҚАСИ

Россия сиёсий ҳаётида яна собиқларга сон тегди. Михаил Горбачев, Анатолий Лукьянов, Николай Рижковнинг ҳаммага таниш башаралари яна кунда-кунаро телеэкранда намоён бўла бошлади. Собиқлар бир-бирларининг номларини нафратланиб тилга олишади, бироқ собиқ СССРни қайта тиклаш мақсадида сиёсий майдонда астойдил кураш бошлаганликлари ҳақида бир оҳангда жўр бўлишиб тўтиқушдек сайрашади.

Собиқлар Россиянинг ҳозирги ҳукуматини Чеченистондаги беҳуда қон тўкишлар учун, дўконлардаги қимматчилик ҳамда ҳаётда қонунларга амал қилмасликда тинимсиз айблашади, ўзларини эса рус бўлмаган халқларнинг меҳрибон ҳомийси, тўкин-сочинлик тимсоли, конституция ва қонунлар ҳимоячиси, деб билишади. Бу қандай мунофиқлик!

Келинг, яхшиси, собиқ империя ҳукмронлиги пайтида Михаил Горбачев коммунистик партия йўлбошчиси бўлган, Николай Рижков ҳукуматга раислик қилган, Анатолий Лукьянов парламентни бошқарган даврни бир эслайлик. Горбачев ўзининг сайловолди сафсатасини бошлар экан, Чеченистонга алоҳида урғу беряпти. Гуноҳсиз одамларнинг қони тўкилганлигидан жуда ачиниб, ҳукуматнинг бу борадаги сиёсатини аёвсиз танқид қиляпти. Унинг гапларини эшитган одамда шубҳа пайдо бўлади: ҳалок бўлаётган чеченлар наҳотки унинг юрак-бағрини эзиб юбораётган бўлса?! Ахир бегуноҳ одамларнинг қонини тўкиш у йўлбошчилик қилган даврда бошланмадими? Алмати марказидаги майдонни эсланг. Бегуноҳ ёшлар биринчи бўлиб ўша ерда ўққа тутилди. Қозоғистонга раҳбарлик қилишга битта ҳам қозоқ топилмадими, деб кўчага чиққан ёшлар отилди. Кейин даҳшатлиси юз берди. Бокуда ва Тбилисида намойишга чиққан хотин-халаж, бола-чақа танклар билан эзиб ташланди. Гуноҳсиз одамларни отиш, осиш, халқлар ўртасида хунрезликни ташкил этиш тажрибаси кейинчалик яна даҳшатлироқ кўринишда Фарғона, Қўқон ва Ўзганда қўлланилди. Сунъий равишда ташкил қилинган Қорабоғ можароси минглаб бегуноҳнинг ёстиғини қуритди ва икки қўшни халқ ўртасида жанжал уруғини сочувчи манба бўлиб қолди. Кейин Вильнюс фожиаси юз берди. Хуллас, пухта ишлаб чиқилган режа асосида Кавказ, Болтиқбўйи, Ўрта Осиё минтақаларида бегуноҳ одамларнинг қонини тўкиш ҳисобига пойдевори дарз кетган империяни сақлаб қолиш бўйича фитна санъати синовдан ўтказилди. Бу пайтда барча мустамлака халқларга Горбачев йўлбошчилик қиларди. Бироқ ҳар сафар бегуноҳ одамларнинг қони тўкилганида «хабарим йўқ», «мен ҳам оммавий ахборот воситаларидан эшитдим», «буйруқ бермаганман», деб жойида миқ этмай ўтиравера эди. Ана шуларнинг ҳаммасини унутиб, бугун мунофиқлик билан чеченлар тақдири ҳақида қайғураётган бу арбоб яна барча халқларга йўлбошчилик ва ҳомийлик қилмоқчи. У Кремлдаги мансаб креслосига ўтириши биланоқ «ихтиёрий» равишда собиқ СССРни тиклашга ваъда беряпти. Эҳтимол фитна санъатининг ҳали синовдан ўтмаган янги дастурларини ишлаб чиққандир.

Тўғриси, бугун Россиядаги сайловолди жазаваси ҳамма нарсани алғов-далғов қилиб юборди. Ким демократ, ким либерал, ким коммунист, ким фашист — фарқлаш қийин бўлиб қолди. Лекин бир нарса аниқ — собиқ империяни тиклашни ваъда қилиш модага кириб қолди. Асосий номзодлар қолиб, уларнинг номидан ваъда берувчилар кўпайиб кетди. Ҳар бири карнай ўзимники деб, ўнгу сўлга қарамай ваъдабозлик қиляпти. Ҳозир миллатчи Владимир Жириновскийнинг қизиғи қолмади. У бор-йўғи Калининграддан Камчаткагача, Шимолий муз океанидан Ҳинд океанигача бўлган ҳудудни эгаллаб, ҳамманиароққа кўмиб юборишни ваъда қилган бўлса, бир пайтлар собиқ империя ҳукуматини бошқариб турганида бир кечада нархни бир неча баравар ошириб бутун дўконларни шипшийдон қилган Николай Рижков империя тиклангач, бир кечада мўъжиза кўрсатиб ҳаммаёқда тўкинчилик ва арзончилик қилмоқчи. Бир пайтлар мўътабар минбарда ўтириб «бир пақир қулупнай учун пичоқлашган» ўзбек-у месхети турклари, «бир қарич ерга талашиб хунрезлик қилишган» ўзбек-у қирғизлар устидан масхараомуз кулган Анатолий Лукьянов бўлса, қандайдир конфедерация ҳақида гапириб пастлик қилиб ўтирибди-я, Собиқ империянинг бош мафкурачиси бўлган Егор Лигачевга қойил қолиш керак, у коммунистлар ҳокимият тепасига келгач, ҳеч кимдан ҳеч нарсани сўраб ўтирмай собиқ мустамлака халқларни ва давлатларни шартта бирлаштириб қўймоқчи. Умрида эътиқод нималигини билмаган Геннадий Зюганов эса майдалашиб ўтирмасдан собиқ империя ҳудудида христианлик билан буддизмдан бошқа динларни «қисқартириб» юбормоқчи. Афсуски, доҳийси Владимир Ильичдан ибрат олмабди. У «зот» умуман ер юзида барча динларни йўқ қилмоқчи эди. Зюгановнинг турли баёнотлар билан чиқиб, зиммасига катта масъулиятлар олаётганлигига сабаб шуки, унинг орқасида собиқлар турибди. У президентлик учун курашда асосан собиқларга таяняпти.

Эҳ, собиқлар, собиқлар!.. Гоҳ бир-бирингизни «сотқин», «хоин», «мунофиқ», «хорижнинг айғоқчиси» дея айблайсиз, гоҳ бир-бирингизни маъқуллаб оғиз-бурун ўпишасиз. Гоҳ байналмилалчи бўлиб кам сонли халқлар тақдири тўғрисида сафсата сотасиз, гоҳ ўтмишдаги қонхўр ҳукмдорларингиз босиб олган ҳудудларни қўмсаб йиғи-сиғи қиласиз. Сайлов баҳона мунофиқона қиёфаларингиз янада яққолроқ намоён бўлмоқда. Ишончимиз комилки, собиқ империя занжирини яна битта халқага бирлаштириш йўлида вақтинча оғиз-бурун ўпишишингиз мумкин. Бироқ кейин яна мансаб талашиб муштлашишингиз тайин. Мустақил давлатларни яна қўшиб олиш, эрксевар халқларни яна занжирбанд қилиш ҳақидаги тушингизни эса сувга айтинг, жаноблар, э-ҳа, кечирасиз, ўртоқлар.

Иброҳим НОРМАТОВ.

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР TV

ДУШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ҳафтанома». 8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Қадимги маросимлар». «Тановар» рақс театрининг янги дастури. 9.00 «Фермер». Тележурнал. 9.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 4-серия. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Биздан озод ва обод Ватан қолсин». Публицистик кўрсатув. 10.35 «Эъзоз». Телеочерк. 11.05 «Табиат шайдолари». Тележурнал. 11.35 Немис тили. 12.05 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси хор жамоаси концерти. 12.35 «Ҳангома». Юмористик кўрсатув. 12.55 «Сиз ҳам осмонни кўрасиз». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Истеъдодлар — юрт таянчи». Ўқувчи ёшларнинг Республика олимпиадаси. 18.40 Футбол шарҳи. 18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Оқшом эртаклари. 20.10 Биржа ва банк хабарлари. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Юлдузларни кўзлаб турган Ўзбекистон». Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. 21.45 «Мен юртимни куйлайман». Мусиқий дастур. 22.30 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Саидкомил Умаров. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 — 00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.40 «Палитра». 19.05 ТВ II намойиш этади. 19.15 «Постфактум». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Курьер». 20.15 «...яна об-ҳаво ҳақида». 20.20 «Мусиқа, холос». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 ТВ II намойиш этади. 21.10 «Уфқлар». 21.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 22.10 — 24.00 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Олатов гулдастаси». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.40

*

20.40 «Хонанда тақдири». Бадиий фильм. 21.55 Эълонлар. 22.05 «Тропиканка сири». Телесериал. 22.55 Эълонлар.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.30

*

23.30 Эълонлар. 23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультмкарусель». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув. 19.35 «Замин саховати». 20.05 «Янги иқтисод». 20.35 «ЭКОСАН». Табиат ва одам. 21.05 «Спорт-тайм». 21.35 «Тоғдаги қичқириқ». Бадиий фильм. 22.35 Эълонлар. 22.40—23.20 «Кимга, қанақа?» (такрор.).

СЕШАНБА 9

АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУД ТОПГАН КУН

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 Диққат, премьера: «Соҳибқирон — ижодкор нигоҳида» («Ўзбектелефильм»). 8.55 «Эътироф». Амир Темур жамғармаси. 9.30 Ўзбекистон тарихи. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Табаррук қадамжолар». Бадиий-публицистик кўрсатув. 11.15 «Эзгуликка аталган совға». 11.35 «Асрлардан сўйлар бу тупроқ». Видеофильм. 12.30 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури. 12.50 «Амир Темур дурдоналари». Телефильм. 13.10 «Соҳибқирон юрган йўлларда». Видеофильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар.

«ЕТТИ ИҚЛИМ ХУКМДОРИ» ПУБЛИЦИСТИК КЎРСАТУВЛАР ДАСТУРИ:

18.10 1. «Болаликдан бошланур дунё». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Оқшом эртаклари. 20.10 2. «Хайр ўтмиш, ассалом келажак». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 3. «Бизким, мулки Турон...» 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 — 00.55 «Навоий лирикаси».

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.25 ТВ II намойиш этади. 18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Бизнесуик». 20.10 «АРТ-журнал». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Видеогид». 21.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.00 «Кинонигоҳ». 23.40 — 00.40 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Эртак учун раҳмат». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

***

18.05 — 20.40

*

20.40 «Оқсоқоллар». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 23.15

*

23.15 Эълонлар. 23.20 «Тропиканка сири». Телесериал. 00.10 — 00.20 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультмкарусель». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари. 19.20 «Темур боғлари». Телемулоқот. 19.45 Соликлар ҳақида сабоқлар. 19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.15 «Каталог». 21.25 «Қатнашувчи шахслар». Режиссёр Б. Содиқов. 22.05 Эълонлар. 22.10—22.45 «Синема». Изабель Аджани.

ЧОРШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Саҳна ҳаёти». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Саидкомил Умаров. 9.25 «Биржа ва банк хабарлари». 9.40 «Соғлом авлод учун». Тележурнал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Кашф этилаётган имкониятлар».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Янги алифбони ўрганамиз. 11.00 Ассалом, япон тили! 11.40 «Қизлар гулдастаси». Концерт. 12.10 «Талабалик йилларим». Таҳлилий кўрсатув. 12.40 «Тангалик болалар». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Алдар кўса». Мультфильм. 18.25 «Иқтидорлар — Ватан келажаги». Халқаро математиклар турнирининг шаҳарлараро мусобақаси. 18.55 Спорт хабарномаси. 19.10 «Шифокор маслаҳати». Миллий эмлаш куни. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Оқшом эртаклари. 20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Фарғона вилояти. 21.30 Санъат усталарининг концерти. 22.20 «Икки буюк тақдир». Амир Темур ва Бобур сиймоси. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 — 01.00 «Гап йўқ». Юмористик кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.30 ТВ II намойиш этади. 18.40 «Кулгига нима етсин!» 19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Компьютер-Осиё». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ҳайвонот оламининг сири». 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 23.20 — 00.20 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Вавака». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

***

18.10 — 20.40

*

20.40 «Шоҳсупа сари».

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 22.50

*

22.50 Эълонлар. 22.55 «Тропиканка сири». Телесериал. 23.45 — 23.50 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультмкарусель». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ҳуқуқ ҳимоячилари». 19.30 «Тақдир». Амиржон Шукуров (такрор.). 20.10 «Интермулоқот». 20.35 «Хайрли кеч, Тошкент!». 21.35 «Шалом!». 21.55 Эълонлар. 22.00—23.30 «Кинематограф».

ПАЙШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Гап йўқ». Юмористик кўрсатув. 9.45 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал. 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Севгим баҳори». Мусиқий дастур.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Ботаника. 11.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 11.30 География.

*

12.00 Қишлоқ тадбиркорлари. «Имконият излаб». Телеочерк. 12.30 «Бешинчи довон». Видеоканал. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Бу дамлар ўхшар эртакка». 18.40 «Деҳқон манфаати йўлида». Публицистик кўрсатув. 19.00 «Тафаккур». Тележурнал. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Оқшом эртаклари. 20.10 «Юзма-юз». Республикада хизмат кўрсатган юрист Вали Қосимов билан мулоқот. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Адолат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув. 21.45 «Ҳофизлар хониш қилганда». Мусиқий кўрсатув. 22.45 «Талқин». Бадиий-публицистик кўрсатув. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 — 00.50 «Актёрлар ва роллар». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг актёри Жумадулло Раметов.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Мультфейерверк». 18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Юлдузли механика». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Автосалон». 21.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.00 «Кинонигоҳ». 23.40 — 00.40 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Пойга». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

***

18.05 — 20.40

*

20.40 «Баҳор байрами». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 23.00

*

23.00 Эълонлар. 23.05 «Тропиканка сири». Телесериал. 23.55 — 24.00 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультмкарусель». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Дарсга қўнғироқ». 19.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.55 «Ҳамшаҳарлар таклиф этади». 21.55 «Компьютеревю». 22.20 «Оқ соя». Мусаввир Л. Содиқова. 22.50 Эълонлар. 22.55—23.55 «Сиз учун куйлайман». Галина Шин.

ЖУМА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Ёдингдами?». Кинодастур. 9.10 «Юзма-юз». Республикада хизмат кўрсатган юрист Вали Қосимов билан мулоқот. 9.30 «Маърифат маскани». 10.00 Янгиликлар. 10.05 «Қўшиқ сеҳри». Эркатош Шукурова.

Ўқув машғулотлари:

10.30 Физика. 11.00 Немис тили. 11.30 Математика.

*

12.00 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан. 12.45 «Дўст». Бадиий фильм. 14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Компьютер сабоқлари». 18.40 «Замон билан ҳамнафас». 18.55 «Чорраҳа». Қамчиқ довони: кеча, бугун, эртага... 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Оқшом эртаклари. 20.10 «Ҳаёт ва қонун». Депутатлик мақоми. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Маърифатнома». 21.35 Мусиқий хазина. «Чоргоҳ». 22.15 «Қайлиқ ўғирлаш». Бадиий фильм. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ахборот». 23.55 — 00.45 «Ёшлар ва замон». Телемунозара.

II

18.00 Янгиликлар. 18.10 Эълонлар. 18.15 «Эртаклар оламига саёҳат». 18.35 «Жума тақвими». 18.40 «Муаллиф». 18.50 «Мафтункор чеҳралар». 19.15 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «RAKS» тақдим этади. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ривоят» 21.10 «Эртага шанба» 21.25 «Таманно». 21.35 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.15 — 23.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар. 17.55 Эълонлар. 18.00 «Бувимнинг сандиғи». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».

***

18.15 — 20.40

*

20.40 «Белдерсой», «Даштижум». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 23.10

*

23.10 Эълонлар. 23.15 «Тропиканка сири». Телесериал. 00.05 — 00.10 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультмкарусель». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Шифокор суҳбати». Эмлаш кампаниясига доир. 19.30 «Гўзаллик ва абадийлик ҳақида». 20.00 «Билиб қўйган яхши». 20.25 «Рангинкамон» (тожик тилида). 21.05 «Ўтмишсиз келажак йўқ». Қадимшунослар билан учрашув. 21.35 «Туризм-ревю». 22.15 «Бизнес-академия». 22.40 Эълонлар. 22.45—00.15 «Кинематограф».

ШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Кўпик». Бадиий фильм. 10.00 «Чемпион билан учрашув». 10.20 «Сеҳрли оҳанглар». Гулистон Давлат санъат билим юртида. 11.05 «Репортаж». 11.30 «Қувноқ стартлар». Саралаш мусобақалари. 12.20 «Тараннум». Мусиқий дастур. 12.50 Болалар учун. «LEGO» сайёраси. 13.15 — 15.00 «Маънавият» видеоканали.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Суварак». Мультфильм. 18.10 «Синфдош». Тележурнал. 18.40 Спорт хабарномаси. 18.50 «Санъат олами». Қутлуғ Башаров. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Бу ажиб дунё...» 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 5-серия. 21.30 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови. 22.00 «Учрашув». Ўзбекистон халқ артисти Турсуной Мамедова. 22.45 «Эҳ, аёллар». Юмористик кўрсатув. 23.05 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк». 9.10 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 9.35 «Компьютер-Осиё». 10.10 «Ҳайвонот оламининг сирлари». 11.25 «Автосалон». 11.45 Оҳанглар ва Эълонлар. 12.25 «Кинонигоҳ». 14.05 — 15.05 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

***

18.00 «Совға». 18.20 «Фармед». 18.30 Эълонлар. 18.35 «Олам». 19.15 «Оҳанглар оғушида». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Мактуб». 20.05 «Имкон чўққилари». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ахборот». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви. 21.30 Видео янгиликлари. 21.50 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.00 — 22.00

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар. 22.35 — 00.05 «Гапирса гапираверсин». Бадиий фильм.

IV

10.00 Болалар учун фильм. «Хоразм афсонаси». 1-серия. 11.05 Эълонлар. 11.10 «Бизнен мирас» (татар тилида). 11.50 «Ўзбекистон — умумий уйимиз». Халқ артисти Тамарахоним таваллуд кунига бағишланган кўрсатув. 12.30 «Замандас» (қозоқ тилида). 13.10—13.40 «Мюзик-холл».

* * *

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун кўрсатув. 19.00 Эълонлар. 19.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 19.25 «Олам ва одам». 20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм. 20.50 «Телеташрифнома». 21.05 «Бугунги Европа». 21.25 «Китоб дўкони». 21.45 Эълонлар. 21.50 «Абадий қадриятлар». 22.50—23.10 «Бу ажиб дунё».

ЯКШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 7.30 «Ахборот». 7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». Ҳаво ҳужумига қарши мудофаа қўшинлари кунига бағишланади. 11.00 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 5-серия. 11.30 «Шоҳруҳ» клуби. 12.00 «Ташриф». Дам олиш дастури. 12.50 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин. 13.40 — 15.40 «Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Олтин мих». Мультфильм. 18.10 «Маҳалламиз болалари». Телебеллашув. 19.05 «Ойнаи жаҳонда...» 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Дилда баҳор». Киноконцерт. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 6-серия. 21.35 «Якшанба оқшомида». 22.40 «Беш ҳалқа жозибаси». Спорт кўрсатуви. 23.25 Эълонлар. 23.30 «Ҳафтанома». 24.00 — 00.50 «Чантраморе». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.

II

9.00 «Эртаклар оламига саёҳат». 9.20 «Муаллиф». 9.30 «Мафтункор чеҳралар». 9.55 «PAKS» тақдим этади. 10.25 «Ривоят». 10.35 «Таманно». 10.45 «Олам». 11.25 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси) 12.10 «Мактуб». 12.20 «Имкон чўққилари». 12.40 «Кўнгил». Дилшод Шамснинг муаллифлик кўрсатуви. 13.10 Видео янгиликлари. 13.30 Оҳанглар ва Эълонлар. 14.10 Видео — «О». 15.50 — 16.50 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

* * *

18.10 «LEGO» сайёраси. 18.25 Эълонлар. 18.30 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси. Охирги серия). 19.25 Эълонлар. 19.30 «Панорама» (рус тилида). 19.55 Эълонлар. 20.00 «Шахс ва баҳс». 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ҳафтанома». 21.00 Эълонлар. 21.05 Футбол олами. 21.35 «Илҳом сатрлари». 21.40 «Фармед». 21.50 «Оҳанглар оғушида». 22.00 «Даракчи». 22.10 «Келгуси ҳафтада». 22.20 Оҳанглар ва Эълонлар. 23.00 — 00.40 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар. 17.55 «Занданечи сири». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.15 — 21.55

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар. 23.25 — 23.50 «Панорама».

IV

10.00 «Эй, тонгингиз хайрли бўлсин!». 10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами». 12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 12.10 Эсдалик учун дастхат». 12.35 «Парле ву франсэ». Француз тили — ҳамма учун. 12.55 «Менинг кўчам...». 13.10 Эълонлар. 13.15—13.35 «Жонли сайёра».

* * *

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун кўрсатув. 19.00 Эълонлар. 19.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 19.25 «Сенинг давринг». Ёшлар учун кўрсатув. 19.55 «Чинсэн». 20.35 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари. 21.05 «Миср эҳромлари». Мисрда дафн этиш маросими. 5-кўрсатув. 21.50 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини. 22.20 Эълонлар. 22.25 «Монитор-Азия». Тележурнал. 23.05—23.25 «Бу ажиб дунё».

"Тошкент" РФБсида 1996 йил 2-4 апрель кунлари ўтказилган савдо якунлари

N	Ҳиссадорлик жамияти	Вилоят	Миқдори	Сотилган баҳоси	Сотилган суммаси
1	Осиёсайёҳтранс	Тошкент ш.	39998	150	5999700
2.	ЎзЛИТТИ	Тошкент ш.	891	920	819720
3.	Алоқаинвест	Тошкент ш.	4751	860	4085860
4.	Тошсаноатқурилиш	Тошкент ш.	370	1175	434750
5.	ТСМХ	Тошкент ш.	400	897	717600
6.	ТСМХ	Тошкент ш.	400	897	358800
7	Сифат	Тошкент ш.	1398	920	1286160
8	Озодбек Олтинкўл тумани	Андижон	45	710	31950
9.	Хайтут ХХКБ	Андижон	19	950	18050
10.	Ургут механизациялаш	Самарқанд	225	920	20700
11.	ЗРЭА "Семурғ"	Тошкент ш.	3354	500	1677000
12.	Ташспецотделстрой	Тошкент ш.	3169	630	1996470
13.	Автоспортхизмат	Тошкент ш.	38	4300	163400
14.	Реле ва автоматика	Тошкент ш.	1000	500	500000
	ОДДИЙ АКЦИЯЛАР		**56458**		**18296460**

ДИҚҚАТ!

Вазирликлар, ҳокимиятлар, корхоналар, ташкилотлар, хиссадорлик жамиятлари, тижорат банклари, ўқув муассасалари раҳбарлари диққатига

ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ КОМБИНАТИ

Қисқа муддатларда ва арзон баҳоларда пул ўтқазиш йўли билан:

- **китоблар ва реклама проспектларини;**
- акциялар, сертификатлар, лотерея билетлари, бланклар, лицензиялар ва бошқа турдаги юқори даражада ҳимояланган ҳужжатларни;
- солиқ назорати, Давлат автомобил назорати, транспорт, савдо ва бошқа ташкилотлар учун рақамли ва рақамсиз тарзда олий сифатли ва оддий **коғозларга** босилган турли хил бланк маҳсулотларини;
- этикеткаларни;
- гувоҳномаларни;
- студентлик билетлари, имтиҳон дафтарчалари, ўқув юртларини тамомлаганлик ҳақидаги дипломлар, малака бериш комиссияларининг аттестатларини;
- муҳр ва штампларни;
- клише;
- озиқ-овқат, саноат ва бошқа турдаги маҳсулотлар учун рангли тасвирлар билан безатилган кортон қутиларни

ТАЙЁРЛАЙДИ

Шунингдек, халқ хўжалигининг барча соҳаларидаги корхоналарга фойдали ҳамкорлик қилишни таклиф этади.

Юқори даромадлар олишни кўзлаган Инвестиция фондларига Тошкент полиграфия комбинатининг самарали лойиҳаларига маблағ ўтказишни тавсия қилади.

Сизларни қуйидаги манзилда кутамиз:
700129, Тошкент, Навоий кўчаси-30
тел.: (3712) 44-38-93, 44-37-92, 44-54-04
факс: (3712) 89-15-77

"Девор-Дост"
СУҒУРТА КОМПАНИЯСИ

БАНК РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Кейинги пайтларда "Девор-Дост" суғурта компанияси юмалоқ муҳрининг сохта нусхаси босилган кредитларни суғурталаш шартномаларидан фойдаланиш ҳоллари аниқланди. Ушбу қаллобликка оид маълумотлар жиноий иш қўзғатиш учун ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига топширилди.

"Девор-Дост" суғурта компанияси раҳбарияти бизнинг суғурта шартномаларимизни таъминлаш мақсадида кредитлар бериш чоғида уларнинг ҳақиқий эканлигини бевосита "Девор-Дост" суғурта компаниясида тасдиқлатиб олишни қатъий илтимос қилади.

Бизнинг телефонлар:
41-42-64, 41-48-84,
44-08-89, 41-19-30.

"PROEL" *ИТАЛЬЯН ФИРМАСИ мусиқа буюмларини таклиф этади:*

- *микрофон тиргаклари;*
- *мусиқа асбоблари тагликлари;*
- *микрофон симлари ва уланмалари;*
- *мусиқа асбоблари учун ғилофлар.*

Шунингдек, "Мусиқа дунёси" кўргазмасида "YAMAHA" *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг курси бўйича нақд тўлаш ва пул ўтказиш йўли билан* **мусиқа асбобларини сотади.**

Манзил:
Тошкент ш., Ш. Рашидов шоҳ кўчаси, 30, Ўзбекистон тарихи музейи. Тел.: 39-44-26.

Корхона омборхонадан сотади

КАБЕЛЬ!

сотиб олади, сотиб бериш учун олади. ☎ 41-56-53, 41-59-44.

"Ўзфармэксим"

ХУСУСИЙ ДОРИХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ, ТАДБИРКОРЛАР ВА БАРЧА КЛИНИК КАСАЛХОНАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Хўжалик ҳисобидаги "ЎЗФАРМЭКСИМ" республика ташқи иқтисодий бирлашмаси ўз омборхоналаридан минг дардга шифо бўлувчи қуйидаги дармондориларни чакана ва улгуржи нархларда таклиф этади:

- Ампицилин (таб.);
- Левомицин (таб.);
- Аскорутин (таб.);
- Феррамид (таб.);
- Исириқ;
- Бифидум-Бактрин;

Ўзфармэксим

- Сенаде, Сенадексин (таб.);
- Папаверин (таб.);
- Гистоглобулин.
- Лактобактерин;
- Гулюнат (аёллар камқонлиги учун);

"ЎЗФАРМЭКСИМ" билан ҳамкорлик қилсангиз ҳеч қачон янглишмайсиз. Чунки биздаги нархлар энг арзон. Дориларни чакана ва улгуржи баҳоларда пул ўтказиш йўли билан харид қилишингиз мумкин.

Сизни Юнусобод тумани, 19-мавзе, 4/5 манзилида кутамиз. Телефон: 34-77-88.

"Ўзфармэксим"

ДИҚҚАТ!

Жиззах вилояти Пахтакор туманининг деҳқон бозорида 10 мартдан бошлаб ҳар якшанба куни ишлайдиган автомашиналар олди-сотди бозори иш бошлади. Машина бозорига марҳамат!

БИР ПИЁЛА ЧОЙ УСТИДА

Қадим замонлардан қолган бир ривоят бор. Оллоҳ таоло одам жисмини яратибди-ю, унга жон ато этмоқчи бўлибди. Жон вужудга киришни истамабди. Шунда худо арши аълодан сеҳрли оҳанг, куй юборибди. Бу илоҳий куй таъсирида жон одам вужудига сингиб кетганини сезмай қолибди. Ўшандан буён куй-қўшиқ одам боласига ҳамроҳ экан.

ЎН БИР ЁШЛИ ШОҲСАНАМ

Инсон бошига тушган фалокатни ҳам ғамгин қўшиқ билан ифодалайди. Ўз яқин кишисини боқийликка кузатаётган аёлнинг йиғиси ҳам қўшиқ. Муҳаббат ҳажрида тўлғонган юрак ноласи ҳам аслида дилўртар қўшиқ... Шоҳсанамнинг рақси ҳам қўшиқ, билсангиз. У ёшлигиданоқ ойнаи жаҳонда берилган рақсларни ўзгача меҳр ва ҳавас билан томоша қиларди. Боғчага бориб юрган кезларида туйқусдан «Ломбада» мусиқасига рақсга тушиб, кўпчиликни лол қолдирди. Бу тўрт ёшли қизалоқнинг санъат чаманидаги илк қадами эди. У иккинчи синфдан Тошкент шаҳридаги 29-болалар мусиқа мактабига қатнай бошлади. Устозлари Лариса Николаевна билан Сайёра Олтинбоевадан хор, фортепьяно, мусиқа адабиёти ва назариясидан сабоқ олади. Айни пайтда Обид Содиқов номли 249-мактабнинг инглиз тилига ихтисослашган гимназиясининг 6-синфида ҳам ўқийди. ТошДУ маданият саройи қошидаги «Ўзбекистон қизлари» ансамблига қатнашиб, рақс устаси Дамира Сагировадан кўп нарсалар ўрганади. Онаси Шоҳсанамни «Пахтаой» ансамблига олиб бориб туради. У ерда қўшиқ айтади. 9 ёшида илк бор тенгқурларига концерт қўйиб берди. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Пўлат Носиров бу ҳақда шундай дейди: «Шоҳсанам Ҳолиқова ёш бўлишига қарамай қўшиқ айтади, мусиқа яратади, рақсга тушади, расм чизади. Унинг келажакда етук бир санъаткор бўлиб етишишига аминман. Бундай қобилиятли ёшларни яхшилаб тарбиялаб, вояга етказишимиз керак. Қизалоқнинг нималарга қодирлигини ўз вақтида англаб етган онасига ҳам минг раҳмат».

Орадан бир қанча вақт ўтиб, у Глиэр номли мусиқа мактабида ҳам концерт берди. Томошабинлар унинг қўнғироқдек майин овози билан ижро этган ашулаларини, маромига етган жозибали рақсларини томоша қилиб, ҳордиқ чиқардилар.

11 ёшли Шоҳсанам инглиз тилида равон гаплаша олади. Бир қанча инглизча шеърларни ёддан билади. Шунингдек, Навоий, Деҳлавий, Сўфи Оллоёр, Яссавий ижодига қизиқиш билан қарайди. Айни кунларда эса «Булбулча» ашула ва рақс ансамблига мунтазам қатнашиб, кўплаб куй-қўшиқлар ўрганмоқда.

Шу йил февраль ойининг бошларида олимпиада шаҳарчасидаги 106- ва 102-ногиронлар мактаб-интернати ҳамда Чимбой даҳасида жойлашган 100-ногиронлар мактаб-интернати тарбияланувчилари ҳам унинг концерт дастуридан баҳраманд бўлдилар. Режиссёр Эдуард Давидов томонидан суратга олинган «Шоҳсанам» телефильми эса кўпчиликнинг диққатини тортди.

Улуғбек номли истеъдодли болаларни қўллаш республика жамғармасининг дипломанти Шоҳсанамнинг режалари, орзу-умидлари бисёр. Шу кунларда у Амир Темур таваллудининг 660 йиллик юбилейи муносабати билан ўтказиладиган кўрик-танловга тайёргарлик кўриш билан машғул.

Аслиддин АБДУСАМАД ўғли,
«Халқ сўзи» мухбири.

Гуллар ўпар изини,
Нурлар ювар юзини.

Оҳулар харидори
Кулиб турган кўзини.

Сочлари майда қизнинг,
Ҳаёли қайда қизнинг?

БАШОРАТГЎЙ ХАГГАРД

«Спектейтор» газетаси 1907 йил таниқли инглиз адиби Райдер Хаггарднинг қуйидаги мазмунда бир мақоласини чоп қилган:

«Икки йил муқаддам мен «Гўзал Маргарита» деган тарихий романимни ёзган эдим. Асарим қаҳрамони Питер Бром исмли киши, давлат ходими. Мен романда қаҳрамоннинг отаси Босуортфилд остоналарида бўлган жангда ўлдирилган деб, ёзган эдим. Роман нашр қилиниб, сотилиб кетгач, мен полковник Питер Бромдан мактуб олдим, у романдаги бош қаҳрамон Питер Бром ҳақидаги маълумотларни қаердан олганлигимни сўрабди. Мен унга «Роман воқеалари, қаҳрамонлар номи бари тўқима, ўзим ўйлаб топганман. Энди, бош қаҳрамоним номини нега Питер Бром деб атаганимга келсак, ҳеч қаерда учрамайдиган бу ном ўқувчилар ёдида сақланиб қолар, деган умиддаман», деб жавоб ёздим.

Қарангки, орадан кўп ўтмай мен полковникдан яна мактуб олдим. У шундай деб ёзибди:

«Асарингиз қаҳрамони Питер Бром — ростдан ҳам Томас Бромнинг ўғли, сиз буни тўғри ёзгансиз. Томас Бром эса қирол Хенрих тўртинчининг котиби вазифасида ишлаган, сиз буниям тўғри ёзгансиз. Унинг Босуортфилд яқинида ўлдирилгани ҳам тўғри. Фақат унинг уй-жойи сиз ёзганчалик Эссексда эмас, балки Суффолкдадир. Гап шундаки, бизнинг сулоламизга берилган қирол инъоми — ер майдонларимиз, қўрғонимиз, яшаш манзилимиз ҳозир ўша ерда. Бу сулоланинг тарихий туғро (герб) сида қуш сурати бор, сиз буниям тўғри ёзгансиз. Асар қаҳрамони Питер Бром ҳақиқатан ҳам 1437 йилда туғилган, давлат хизматларини бажарган, эллик ёшларида у ҳам отаси каби ўлдирилган. Булар бари бўлган воқеалар. Ўшандан бери Питер исми бизнинг сулоламиз учун қатъий исмга айланди, отадан болага ўтиб, ҳозиргача давом этиб келаётир. Менинг отам ҳам Питер Бром эди, мен ҳам Питер Бромман, ўғлимнинг номи ҳам Питер Бром...»

Мен унга шундай жавоб қилдим:

«Тарихий асаримдаги воқеалар, исмларни ўзим тўқиб чиқарганимни айтиб хат ёзган эдим, ҳозир ўша жавобни такрорлайман. Бору йўқ гап шундан иборатки, мен буларнинг барини ўйлаб топганман, тўқиб чиқарганман. Менинг аввалги асарларим ҳам ўқувчилар орасида шундай тасодифий ўхшашликларга сабаб бўлган эди. Бинобарин, сизнинг хатда айтган гапларингизга мен тўла ишондим...»

Адиблар ҳаётидан қизиқарли лавҳалар.

МАХФИЙ ЙЎЛАК

Америкалик машҳур адиб Брет Гард (1839-1902) бир йили денгиз бўйида яшовчи танишларини кўриш, аҳвол сўраш, шу баҳонада дам ҳам олиш учун ташриф буюрди-да, бу ерда анча қолиб кетди ва ғаройиб бир воқеанинг гувоҳи бўлди. У ижарага олган уйда бир пайтлар кимсан нақ Лорд Байроннинг ўзи истиқомат қилган экан. Уй соҳибаси Брет Гарднинг ёзувчи эканлигини эшитиб, қувончини яширмади.

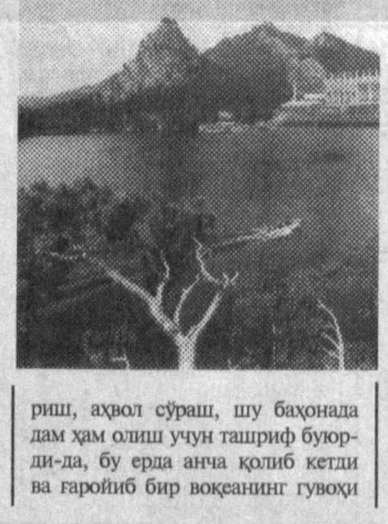

— Бўлмаса, мен Сизни Байрон яшаб кетган хонага жойлаштираман, — деди у ёзувчига. — Ажаб эмаски илҳомингизга яна илҳом қўшилса!..

Сўнг хоналарни бирма-бир мақтаб таништира бошлади: Манов хонада жаноб Байрон китоб мутолаа қилган эканлар...манови хона эса жаноб Байронга хобхона бўлиб хизмат қилган...манови ерда эса овқатланган, қаҳва ичиб ўтирганлар... Ҳу фалон шеърларини мана шу ерда ўтириб ёзганлар... албатта, у пайтларда бизлар туғилмаган эдик, бувимизнинг айтишларига кўра, жаноб Байрон...

Ирим учун Байрон хобхонасига кириб, ухлаб қолган Брет Гард шу кечасиёқ ғаройиб туш кўрди. Жорж Гардон Байрон ёзувчининг тушига кирибди! Шоҳона ҳилвирак кийимлар кийиб олган жаноби Лорд оқсоқлана-оқсоқлана дераза тагига келармиш-да, ҳадеб уни имлармиш. Шу тариқа Брет Гард дераза рахига суяниб, Лорд пастда туриб, икковлон аллақанча вақт суҳбат қуришади. Бир пайт улуғ шоир Брет Гардни пастга денгиз бўйига таклиф қилади. «Тушолмайман-да, — дер эмиш Гард, — тушиб, денгиз бўйида сиз билан ёнма-ён сайр қилиб юриш катта бахткуя!» «Тушинг, — дер эмиш Лорд, — мен ҳозир сизга бу уйдан чиқадиган махфий йўлакни кўрсатаман, сиз ётган хонадан пастга тушадиган яширин зина бор, китоб жавонининг орқасида... Брет Гард китоб жавонини озгина суриб, шу ердаги девор орқасидаги зинани топиб олармиш-да, секин пастга туша бошлар эмиш. Шоир шу ерда ҳам пайдо бўлиб, зинапоянинг чирий бошлаган поғоналаридан эҳтиёт бўлишни таъкидлармиш. Яширин йўлак орқали ташқарига чиқиб олган ёзувчи шу куни кечаси шоир билан анча вақтгача денгиз соҳилида сайр қилибди...

Брет Гард умри бино бўлиб бунақа сермазмун, ғаройиб, аниқ-тиниқ туш кўрмаган эди!

— Мен ухлаган хонада ҳовлига олиб тушадиган яширин зинапоя, махфий йўлак борми? — деб сўради эрталаб чой ичиб ўтираркан уй соҳибасидан. Уй соҳибаси ҳайрон бўлиб қолди. Брет Гард уй эгаларида шубҳа туғдирмаслик учун, шу бугун кўриб чиққан тушини гапириб берди. Уй соҳибасининг эслашича, бир пайтлар иккинчи қаватнинг аллақаеридадир махфий зина бўлган, бу зина махфий йўлакка тушган, йўлакдан ҳовли орқали денгизга ўтиш мумкин экан. Бироқ, йўлакнинг, зинанинг айнан қаерда эканлигини ҳозир ҳеч ким билмайди, бундан ўттиз йиллар муқаддам уй қайта созлаб-жиҳозланганда михлаб ташланган. Айтгандай, агар тирик бўлса, қўшни шаҳарчада яшовчи дурадгор Мей амакидан сўраб кўриш керак, эслайдими-йўқми...

Кекса дурадгор эслади! У денгиз томондан ҳовлига юриб келди-да, дераза остида уёқ-буёққа қадамлаб, йўлакни ҳам, йўлакка туташадиган зинапояни ҳам тахминан айтиб берди. Тахминга кўра, зина Байрон хобхонасидаги китоб жавони ортидан бошланарди...

Бундан икки юз эллик, уч юз йиллар муқаддам қурилган бу уйнинг сир-асрорлари ҳаммани қизиқтириб қўйган эди, михлаб ташланган ёғоч деворни кўчиришга ҳеч ким монелик қилмади. Ҳар эҳтимолга қарши деб қурилган, йиллар ўтиши билан бора-бора унутилган, эҳтиёж қолмаган махфий йўлак шу тариқа топилди! Брет Гард зах ва моғор ҳиди анқиб турган зинадан тушиб келаркан (энди бу иккинчи марта тушиши, бироқ тушида эмас, ўнгида!) кеча Лорд Байрон эслатган чирик зинапоялардан эҳтиёт бўлиб қадам ташлашни унутмади...

Жавоҳир САНЪАТ.

Бу ажиб дунё

МИНГТА РЕЗИНКА САҚИЧ ЮТГАННИНГ ЖАЗОСИ

Ушбу расмни ёғочга ўйиб ишланган санъат асари, деб ўйлашингиз табиий. Аслида у Филиппин шаҳарчасининг фуқароси, уч фарзанднинг отаси, балиқчи Сотеа Линаодир.

У 27 йил ҳалол меҳнат билан кун кечирди. Кунлардан бир кун, аниқроғи 1889 йилда, шайтон васваса қилдими, енгил-елпи йўл билан пул топгиси келиб қолди: аллақандай америкалик сайёҳ билан 100 доллар эвазига бир йўла минг дона резинка сақич ютишга гаров ўйнади. Энг сўнгги — мингинчи сақични ютиб-ютмай, қўлида қизил шиш пайдо бўлди, кейин эса бошдан-оёғигача турли ҳажмдаги шишлар қоплаб олди. Дўстлари уни даволатиш учун гаров ўйнаган сайёҳдан қонуний равишда 250 минг доллар ундириб олишди. Сотеанинг бормаган шифокори, табиби қолмади. Ҳатто АҚШ ва Японияннинг ривожланган замонавий тиббиёти ҳам

уни тузата олмаяпти. Шунга қарамасдан Сотеа иродали, хушчақчақ ва оптимист киши. Хотини ва болалари уни дилдан севишади. Шукурки, тангри раҳм-шафқат қилиб, мени тирик қолдирди, — дейди у, — одамлар эса менинг антиқа башарамга эмас, аксинча қандай инсонлигимга қараб баҳо беришади.

КЎЗИНИ БОҒЛАБ ЯШАЁТГАН ЭРКАК

Сан-францисколик Южи Хампстед хунук ва бадбашара хотини Халлини кўрмаслик учун кўзини 11 йилдан буён кеча-кундуз махсус мато билан боғлаб юради.

— Мен 1974 йили Халлига уйланганимда, у 20 ёшли гўзал қиз эди, — дейди Южи. Орадан икки йил ўтиб, хотиним ишдан бўшаб, уй бекасига айландию, бирданига семириб, хунуклашиб кетди. Мен ундан парҳез сақлашни, жисмоний тарбия ва спорт билан шуғулланишни, ўзига аро бериб, янги либослар сотиб олишни минг марта илтимос қилдим. Ҳеч бир фойдаси йўқ.

Шунча қийналиб яшашига қарамасдан хотинини ташлаб кетиш унинг етти ухлаб тушига ҳам кирмайди. Бебахт ва шўрлик Халли эса, агар эрим менга бир қайрилиб боқсами, ҳаётимиз бирмунча қизиқарли бўларди, деб орзу қилиб юрибди.

Келинг, тилимизни қайраб олайлик ёки мақоллар изоҳи

ОҒИР ТОШНИ СУВ ОҚИЗМАС

Вариантлари: «Оғир тошни сув элтмас»; «Пишган қовун палакда ётмас», «Оғир тошни сув олиб кетмас», «Оғир босилгунча, енгил кўтарилади». (Бу мақолда тарози мисолга олинган: унинг оғир палласи босилганда, енгил палласи кўтарилади.) Оғир, босиқ, чуқур мулоҳаза билан иш кўрадиган, ўйламасдан сўйламайдиган, «етти ўлчаб, бир кесадиган», тилини тия биладиган, сир сақлай оладиган, «оғзига маҳкам» одам билан енгилтак,.. сал нарсага «пов этиб ёнадиган», ҳар қандай гапни ҳам ўйламай-нетмай гапириб юраверадиган, сирини сақлай олмайдиган, «оғзи бўш», бемулоҳаза одам тарозининг оғир ва енгил палласига ташбеҳ этилган; «Оғир боттунча, енгил қалқади»; «Оғир карвон — оғир кўчар»; «Йигитликка етишсанг, енгилтак бўлма»; «Оғирлик — ҳаё пардаси»; «Оғирлик — донолик, енгиллик — нодонлик»; «Оғирлик — раҳмонлик, енгиллик — шайтонлик»; «Оғир бўлсанг ютасан»; «Дунёда ким енгади! Оғир енгади!».

ИБН СИНО ДЕЙДИКИ...

— ЛИМОНнинг сиқиб олинган суви рангни тоза қилади. Қайнатмаси оғиз ҳидланишини кетказиб, семиртиради. Қобиғи кийимга қўйилса куя тушишдан сақлайди.

Сиқиб олинган сувини темираткага суртиш фойдалидир.

Ёғи асаб бўшашганида ва фалажга фойда қилади. Шунингдек, сиқиб олинган суви кўзга суртилса кўздаги сариқни кетказади.

Япроғи меъда ва ички аъзоларни кучли қилади. Япроғидан кейинги ўринда очилган гули туради. Қобиғи доривор сифатида овқатга солинса, ҳазмга ёрдам беради. Қайнатмаси қусишни тўхтатади, қуюқ шираси, яъни сиқиб олинган сувининг қуюлтирилгани меъдани тоза қилади.

Халқ табобатчилигида лимон меваси ҳамда баргидан тайёрланган дамлама қон босими кўтарилган ҳолларда уни пасайтирувчи дори сифатида, шунингдек қанд касаллигида ишлатилади. Янги лимондан ошқозон, жигар ва буйрак касалликларида, иситма туширувчи дори сифатида ҳам қўлланилади.

ОБ-ҲАВО

Республика об-ҳавони кузатиш маркази хабар қилади:

6—10 апрель. Ушбу муддатда республикамиз ҳудудида ёғингарчилик бўлмайди. Ҳарорат аста-секинлик билан кўтарилади: кечалари 1-6 даражадан 6-11 даражагача, кундуз кунлари 12-17 даражадан, 17-22 даражагача иссиқ бўлади. Жанубда ҳароратнинг кўтарилиши кечалари 4-9 даражадан 9-14 даражагача, кундуз кунлари 15-20 даражадан 22-27 даражагача иссиқ бўлиши кузатилади. Шимолда эса сўнгги кунлари ёмғир ёғиши кутилади. Кечалари ҳарорат 0-5 даража совуқдан 0-5 даража илиқгача, кундуз кунлари 8-13 даражадан 13-18 даража иссиқгача кўтарилади.

МАРҲАМАТ, ЯНА САВОЛ БОРМИ?

БИР САНДИҚ БОЙЛИК ТОПГАН БОЛАКАЙ

Радиодан эшитдик: Жанубий Америкада бир ёш бола катта миқдорда бойлик топиб олган экан. Шу ҳақда маълумот берсангиз.

И. БАҲРИДДИНОВ,
Бухоро.

Жажжи Тимми Марсол қирғоқ бўйидаги қумлоқда ўйнаб, ҳар хил қўрғончалар ясаётганди. Тўсатдан жавоҳиру олтинларга лиқ тўла ғалати сандиққа кўзи тушди. Дарҳақиқат, бола ўйнаб юрган Кайо-Град ороли XVII асрда қароқчилар макони эди.

Тарихчилар, бойликни 1699 йилда Уильям Кид деган машҳур қароқчи испаниялик савдогарлар кемасидан ўғирлаб яширган, деб тахмин қилишаяпти. Тимми ва унинг онаси Алиса Морсол бу ерга келишгунга қадар АҚШдаги Огайо штатининг Кливлянд шаҳарчасида яшашган. Ҳамёни бўш, қорни оч, нима қиларини билмай боши гангиб қолган бу аёлни ўғли билан бирга Карб денгизидаги ана шу оролчага эри ўтган йилнинг ноябрь ойларида келтириб ташлаб кетганди. АҚШга кетай деса пули йўқ. Шу куни ижарага турган уй ҳақи тўлаш муддатининг сўнгги куни эди. Алиса нима қиларини билмай, бирор йўлини қиларман деган ўй билан ўғилчасини олиб, денгиз қирғоғи сари йўл олди. Тимми қумдан ҳар хил шакллар ясай бошлади. Бирдан, «ойи катта қути топдим» деб бақириб юборди хурсанд бўлиб. Сандиқни очиб ичидаги қимматбаҳо мол-дунёни кўрган Алисанинг кўзлари хонасидан чиқиб кетгудай бўлди.

Венесуэлла ҳукумати бойликнинг 40 фоизини солиқ тариқасида олмоқчи. Шундай бўлсаям она-бола Морсоллар 3 миллион долларлик бўлишди-ку.

Тўғрида пул бўлса каллаям яхши ишлайди. Алиса хоним ҳам бир пастда режалар тузиб ташлади. Аввало, АҚШга қайтиб, уй ва машина сотиб олмоқчи, сўнгра Тиммини маълумотли қилиш учун шароит яратиш нияти бор. Унинг айтишича, бу пуллар Тимминики. «Ўғлим мен билан баҳам кўрганидан хурсандман, — дейди у. Тимми эса, онамнинг доим тушкунликда юрганидан эзилиб кетардим. Озгина бўлсаям уни чалғитаман, хурсанд бўлади, деган ўй билан қумдан қўрғончалар ясаётгандим. Ниятимга етдим, дейди.

Бир жуфт латифа

Автобусда:

Кондуктор: Ҳой бола, неча ёшдасан?

Бола: Энди еттига кирдим.

Кондуктор: Ёшингдан кўра каттароқ кўринар экансан.

Бола: На илож, ташвишлар одамни қаритар экан.

* * *

Бошловчи врач беморнинг хотинига деди:

— Афсуски, мени жуда кечикиб чақирибсизлар. Эрингиз узилай деяпти. Ана, бармоқларини қаранг, кўкариб кетипти.

— Доктор, унинг бармоғи ҳамиша шунақа. У бўёқчилик қилади!

— Ундай бўлса, эрингизнинг хўп омади бор экан. Агар у бўёқчи бўлмаганида, ҳозир жони узилаётган бўларди.

* * *

Эрталаб ресторанга бир одам ҳовлиқиб кириб келипти.

— Кеча кечқурун мен шу ерда бўлганмидим?

— Ҳа, бўлган эдингиз...

— Ўтириб икки минг сўмлик ичиб қўйдимми?

— Ҳа.

— Худога шукур-эй! Мен пулимни йўқотиб қўйдимми деб қўрқувдим.

* * *

Кечирасиз, сиз менинг ўрнимга ўтирибсиз.

— Сизнинг ўрнингизга? Буни исбот қила оласизми?

— Ҳа, албатта. Мен ўриндиққа музқаймоғимни қолдиргандим.

ИККИ ТОПИШМОҚ

Икки она, ҳар
бирида беш бола,
Ҳаммасининг оти
бир. Булар нима?

****

Жони бор жондан,
Сув ичар қўлдан.
Кўзлари нурдан,
Териси пулдан.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

• МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — О. Раҳимов.
Навбатчи — Ғ. Юсупов.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0200 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 **Босишга топшириш вақти—21.00** **Таҳририятда ҳажми 7 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.**

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 21.00.

1 2 3 4 5 6